

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **I. K.**, zast. JUDr. Michalem Morawski, advokátem, se sídlem Rybná 678/9, Praha 1, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 10. 2024, č. j. X, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 9. 9. 2025, č. j. 58 Ad 13/2024-85,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítla námitky žalobkyně a potvrdila rozhodnutí ze dne 18. 1. 2024, č. j. X, jímž žalovaná zamítla žádost žalobkyně o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, neboť podle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 12. 1. 2024 není invalidní, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost poklesla pouze o 20 %.

[2] Žalobu žalobkyně proti tomuto rozhodnutí žalované zamítl Krajský soud v Praze nadepsaným rozsudkem. V rámci řízení o žalobě nechal krajský soud vypracovat Posudkové komisi Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze (dále též „PK MPSV“) posudek ze dne 19. 3. 2025, č. j. SZ/2024/1835-PH-27, z něž při posouzení věci vycházel.

[3] Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost, ve které namítá neúplné zjištění skutkového stavu a nesprávné posouzení snížení [obsahuje citlivé údaje]. Závěr krajského soudu, že nedošlo ke značnému snížení celkové [obsahuje citlivé údaje], což je podmínkou pro přiznání vyšší míry poklesu pracovní schopnosti dle kap. [obsahuje citlivé údaje] přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), je v rozporu s obsahem spisového materiálu. Stěžovatelka již v žádosti o invalidní důchod upozorňovala na [obsahuje citlivé údaje]. Klíčovým důkazem je pak zpráva [obsahuje citlivé údaje]

z [obsahuje citlivé údaje] vyšetření v ÚVN ze dne 19. 6. 2024, v níž je uvedeno: „*body nezvládne*“. Tento záznam znamená, že stěžovatelka nebyla schopna podstoupit [obsahuje citlivé údaje] pro svůj špatný zdravotní stav. Krajský soud hodnotil důkazy selektivně. Uvádí lékařskou zprávu z [obsahuje citlivé údaje] Praha ze dne 4. 9. 2024 tak, že pomíjí klíčovou část této zprávy: [obsahuje citlivé údaje].

[4] PK MPSV hodnotila zdravotní stav stěžovatelky 2,5 roku po prvotním propuknutí zásadních obtíží a po více než 2 letech intenzivní medikamentózní léčby a režimových opatření. Tato dlouhodobá léčba vedla k částečné stabilizaci stavu a zklidnění [obsahuje citlivé údaje]. Posudkové orgány i soud však nesprávně hodnotily tento zdravotní stav jako výchozí, aniž by zohlednily, že je ho dosaženo pouze za cenu trvalé a zatěžující léčby a diety. Bagatelizovaly přetrvávající obtíže, které stěžovatelce znemožňují vykonávat souvislou práci. [obsahuje citlivé údaje] je projevem takového omezení, které je neslučitelné s výkonem osmihodinové pracovní doby ve většině profesí. V napadeném rozsudku krajský soud chybně odděluje diagnózu [obsahuje citlivé údaje] a [obsahuje citlivé údaje] od [obsahuje citlivé údaje] a dochází k mylnému závěru, že z lékařských zpráv nevyplývá ani to, že by byla tato souvislost prokázána. Pro opakující se [obsahuje citlivé údaje] byla však stěžovatelka odeslána na specializovaná vyšetření, která potvrdila [obsahuje citlivé údaje] jako jejich příčinu. Zpráva z [obsahuje citlivé údaje] ze dne 9. 5. 2023 konstatuje netěsnící [obsahuje citlivé údaje] jako důsledek [obsahuje citlivé údaje], což je mechanismus vzniku [obsahuje citlivé údaje]. Ošetřující specialisté [obsahuje citlivé údaje] se shodli, že právě [obsahuje citlivé údaje] je příčinou chronických zánětů dýchacích cest, které následně vedly k rozvoji [obsahuje citlivé údaje]. Soud a posudkové orgány tak ignorovaly závěry ošetřujících lékařů a nesprávně požadovaly po stěžovatelce, aby znovu prokazovala příčinnou souvislost, jejíž zjištění bylo přitom smyslem všech podstoupených vyšetření. Tím došlo k nepřipustnému přenesení důkazního břemene na stěžovatelku. Posudkové orgány i krajský soud se spokojily s výsledkem [obsahuje citlivé údaje] v klidovém stavu, který nemusí plně odrážet omezení při zátěži. Stěžovatelka je přesvědčena, že jediným objektivním způsobem, jak prokázat skutečný rozsah jejího zdravotního omezení, by bylo provedení zátěžového testu. Protože se tak nestalo, byl skutkový stav nedostatečně zjištěn.

[5] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že krajský soud zcela správně vyžádal posudek MK MPSV, jejíž posudkový závěr byl přesvědčivě odůvodněn a skutkový stav byl náležitě zjištěn. Kasační stížnost je nedůvodná.

[6] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Před zahájením meritorního přezkumu věci se Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (což je také nyní projednávaná věc), pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

pokračování

[8] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, na které nyní pro stručnost odkazuje. V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z podmínek přesahu vlastních zájmů stěžovatele vymezená v cit. usnesení nebyla v projednávané věci naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[9] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je posouzení stupně invalidity otázkou odbornou, medicínskou. Rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud sám zdravotní stav posuzovaného nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud pouze ověřuje, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku – srov. konstantní judikaturu tohoto soudu, např. rozsudky ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, ze dne 3. 4. 2013, č. j. 6 Ads 158/2012-24, ze dne 15. 5. 2013 č. j. 6 Ads 11/2013-20, nebo usnesení ze dne 31. 5. 2023, č. j. 5 Ads 129/2021-32).

[10] Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudky těchto komisí jsou v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na nějž je správní soud při nedostatku odborné erudice odkázán, a jak je uvedeno výše, je nezbytné klást zvýšený důraz na jejich jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě odůvodnila, aby byly přesvědčivé i pro soud, který nemá, a ani mít nemůže, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí (rozsudky NSS ze dne 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 34/2003-82, č. 526/2005 Sb. NSS, či ze dne 14. 12. 2017, č. j. 5 Ads 158/2016-57).

[11] Krajský soud požádal posudkovou komisi MPSV v Praze o vypracování posudku pro posouzení odborné otázky zdravotního stavu stěžovatelky a výběru a zařazení rozhodujícího zdravotního postižení dle přílohy vyhlášky o posuzování invalidity. PK MPSV v posudku ze dne 19. 3. 2025 shrnula, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky byl [obsahuje citlivé údaje]. Zdravotní postižení stěžovatelky zařadila pod kapitolu [obsahuje citlivé údaje] přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a zvolila horní hranici vyhláškou daného rozmezí, tj. 20 %, při zohlednění veškerého dalšího postižení a pracovní anamnézy stěžovatelky. Tuto hodnotu nebylo možno již dále navýšit podle § 3 odst. 1 či 2 vyhlášky o posuzování invalidity. PK MPSV konstatovala, že u stěžovatelky byl sice referován výrazný [obsahuje citlivé údaje], nicméně nebylo možno konstatovat dostatečné naplnění kritérií kap. [obsahuje citlivé údaje], jelikož nebylo zjištěno postižení na úrovni [obsahuje citlivé údaje]. Stejně tak nebylo možno zdravotní stav stěžovatelky posoudit dle kap. [obsahuje citlivé údaje]. K [obsahuje citlivé údaje] PK MPSV konstatovala, že referované [obsahuje citlivé údaje] by nebylo hodnoceno nad rámec kap. [obsahuje citlivé údaje] vyhlášky o posuzování invalidity, a dokonce ani dle provedených [obsahuje citlivé údaje] vyšetření nebylo zjištěno těžší postižení [obsahuje citlivé údaje] parametrů (v rozhodném období dokonce bylo v normě).

[12] Krajský soud posudek PK MPSV provedl jako důkaz a jeho závěry vyhodnotil jako přesvědčivé. Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že posouzení PK MPSV je stručné. Shora nastíněné požadavky na kvalitu posudku nicméně předmětný posudek PK MPSV splňuje i dle názoru Nejvyššího správního soudu. Z tvrzení stěžovatelky ani z předložených lékařských zpráv nevyplývá, že by posudkoví lékaři žalované a PK MPSV nesprávně určili rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky. PK MPSV určení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky dostatečně přesvědčivě zdůvodnila. Mezi posudkem o invaliditě posudkové lékařky IPZS ze dne 12. 1. 2024, posudkem posudkového lékaře ze dne 22. 3. 2024 zpracovaným v rámci námitkového řízení a posudkem PK MPSV nejsou rozpory. Závěry těchto posudků se shodují a odpovídají doloženým lékařským zprávám.

[13] Nedůvodná je námitka stěžovatelky, že krajský soud akceptoval neúplný skutkový stav a jeho rozhodnutí je založeno na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Krajský soud měl k dispozici dostatek podkladů k posouzení zdravotního stavu stěžovatelky. Jednalo se o lékařské zprávy a především pak posudek PK MPSV, který je v tomto typu řízení povinným důkazem a představuje pro soud rozhodující podklad pro posouzení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu účastníka řízení a určení míry poklesu jeho pracovní schopnosti (srov. shora cit. judikaturu NSS). Závěr krajského soudu, že nedošlo ke značnému snížení celkové [obsahuje citlivé údaje], což je podmínkou pro přiznání vyšší míry poklesu pracovní schopnosti dle kap. [obsahuje citlivé údaje] přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, vychází z posudku PK MPSV. Nelze proto stěžovatelce přisvědčit, že je v rozporu s obsahem spisového materiálu.

[14] Důvodná není ani námitka stěžovatelky, že krajský soud pominul, že v lékařské zprávě z [obsahuje citlivé údaje] ze dne 4. 9. 2024 je ke zdravotního stavu stěžovatelky uvedeno „[obsahuje citlivé údaje]“. Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud sice mohl v rámci popisu tohoto důkazu vskutku zmínit také tento závěr v něm uvedený, neboť je relevantní pro popis a posouzení zdravotního stavu stěžovatelky. Nelze však stěžovatelce přisvědčit, že krajský soud zhoršení zdravotního stavu stěžovatelky nevzal v potaz, v důsledku čehož hodnotil důkazy selektivně a neúplně zjistil skutkový stav ohledně snížení celkové [obsahuje citlivé údaje]. Krajský soud totiž v bodu 17 svého rozsudku poukázal na námitky stěžovatelky proti posudku PK MPSV, v nichž popisuje zhoršení svého zdravotního stavu a obtíže (mimo jiné uvádí, že se stále nemůže vystavovat [obsahuje citlivé údaje]) a v bodu 26 uvedl, že nezpochybňuje zdravotní omezení a potíže stěžovatelky, které jsou patrné z posudků posudkových lékařů a PK MPSV i z lékařských zpráv. PK MPSV hodnotila zdravotní stav stěžovatelky k datu vydání rozhodnutí žalované. Rozhodující tudíž byl zdravotní stav stěžovatelky k tomuto datu a pro posouzení věci není relevantní stěžovatelkou zmíněná předcházející [obsahuje citlivé údaje]. Stěžovatelkou namítanou bagatelizaci jejich obtíží ze strany posudkových orgánů a krajského soudu tak Nejvyšší správní soud neshledal.

[15] Krajský soud v bodu 22 rozsudku konstatoval, že [obsahuje citlivé údaje] byl u stěžovatelky prokázán, avšak z lékařských zpráv nebylo zjištěno, že byl příčinou veškerých zásadních zdravotních potíží, které byly rozhodující pro dočasnou pracovní neschopnost stěžovatelky v rozhodném období. V bodu 23 svého rozsudku krajský soud

pokračování

vysvětlil, že obecné posudkové zásady pro kapitolu [obsahuje citlivé údaje] vyhlášky o posuzování invalidity stanoví, že při hodnocení míry poklesu pracovní schopnosti u [obsahuje citlivé údaje] je rozhodující rozsah a tíže [obsahuje citlivé údaje], jejich dopad na celkový stav, [obsahuje citlivé údaje]. Při [obsahuje citlivé údaje] se vychází [obsahuje citlivé údaje]. [obsahuje citlivé údaje]. Krajský soud navázal, že posudková kritéria nepřipouštějí, že by mohla být [obsahuje citlivé údaje] příčinou onemocnění horních cest dýchacích, resp. že by [obsahuje citlivé údaje]. Závěr krajského soudu, že při hodnocení míry poklesu pracovní schopnosti u [obsahuje citlivé údaje], je správný, jelikož odpovídá výše uvedeným obecným posudkovým zásadám stanoveným v kapitole [obsahuje citlivé údaje] vyhlášky o posuzování invalidity.

[16] Závěr krajského soudu, že posudková kritéria kapitoly [obsahuje citlivé údaje] vyhlášky o posuzování invalidity nepřipouštějí, že by mohla být [obsahuje citlivé údaje] příčinou [obsahuje citlivé údaje] však již z uvedených posudkových kritérií nevyplývá. Tento závěr krajského soudu se nicméně týká pouze posudkových kritérií, nikoli konkrétních [obsahuje citlivé údaje] stěžovatelky, které krajský soud nezpochybnil. V bodu 24 rozsudku krajský soud uvedl, že z lékařských zpráv nevyplývá, že by byla prokázána souvislost mezi [obsahuje citlivé údaje] a [obsahuje citlivé údaje], a že by tak toto onemocnění mohlo být spojováno s [obsahuje citlivé údaje], kterými stěžovatelka opakovaně onemocněla. Byť ošetřující lékaři stěžovatelky poukazovali na to, že může mezi [obsahuje citlivé údaje] existovat spojitost, tak z lékařských zpráv plyne, že stěžovatelce doporučovali další vyšetření, která by případnou spojitost prokázala. Zároveň ale doporučovali i vyšetření zcela jiného charakteru, což svědčí o tom, že sami lékaři neměli jasno v tom, že by [obsahuje citlivé údaje].

[17] Z výše uvedeného vyplývá, že krajský soud neoddělil diagnózu [obsahuje citlivé údaje], pouze konstatoval, že z lékařských zpráv nevyplývá souvislost mezi [obsahuje citlivé údaje] [obsahuje citlivé údaje]. Stěžovatelka namítala, že tento závěr krajského soudu je mylný, ignoruje diagnostický proces, který podstoupila, a závěry ošetřujících lékařů, nesprávně požaduje po stěžovatelce prokázání příčinné souvislosti, a tím na ní nepřipustně přenáší důkazního břemeno. Tato argumentace stěžovatelky na správnosti posouzení věci krajským soudem nic nemění, protože souvislost mezi [obsahuje citlivé údaje] vyhláška o posuzování invalidity neuvádí v posudkových zásadách kapitoly [obsahuje citlivé údaje] ani jako charakteristický znak [obsahuje citlivé údaje]. Případná souvislost mezi [obsahuje citlivé údaje] proto není relevantní z hlediska hodnocení míry poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky. [obsahuje citlivé údaje] pak PK MPSV z tohoto hlediska vyhodnotila.

[18] Stěžovatelka dále namítala, že posudkové orgány i krajský soud se spokojily s výsledkem [obsahuje citlivé údaje], který nemusí plně odrážet omezení při zátěži, a PK MPSV si měla vyžádat provedení zátěžového testu. Tato námitka stěžovatelky je nepřipustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť ji neuplatnila v řízení před krajským soudem, ačkoliv jí nic nebránilo touto námitkou zpochybnit závěry posudku PK MPSV, který jí byl zaslán k vyjádření a byl proveden jako důkaz při soudním jednání dne 9. 9. 2025. Rovněž námitka stěžovatelky, v níž PK MPSV vytýká opomenutí toho, že ve zprávě [obsahuje citlivé údaje] ze dne 19. 6. 2024 je uvedeno: „[obsahuje citlivé údaje]“, je nepřipustná. Také tuto námitku stěžovatelka neuplatnila v řízení před krajským soudem, ačkoliv jí v tom nic

nebránilo. Tuto lékařskou zprávu přitom sama stěžovatelka v příloze podání ze dne 31. 7. 2024 předložila krajskému soudu, který ji zaslal PK MPSV. Stěžovatelka měla možnost na uvedenou informaci obsaženou v této zprávě upozornit v žalobě, ve vyjádření k posudku MK MPSV či v průběhu jednání v řízení před krajským soudem. Krajský soud přitom u jednání účastníky vyrozuměl, že mají možnost cokoli z lékařských zpráv přecíst nebo zdůraznit. PK MPSV ovšem relevantní obsah této lékařské zprávy [obsahuje citlivé údaje] uvedla v souhrnu významných odborných lékařských nálezů, včetně informace v ní uvedené, že [obsahuje citlivé údaje]. Je tedy zřejmé, že měla tento nález k dispozici a při posouzení zdravotního stavu stěžovatelky jej zohlednila, jak uvedla v posudkovém zhodnocení (tj. neshledala tuto informaci relevantní). Je tak zřejmé, že neobstojí ani námitka stěžovatelky, že krajský soud i PK MPSV informaci o tom, že stěžovatelka nezvládla podstoupit [obsahuje citlivé údaje], zcela pominuly a nesprávně ji interpretovaly.

[19] Pokud stěžovatelka namítá rozpor závěrů PK MPSV s obsahem lékařských zpráv, Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že stěžovatelka konkrétně nezmiňuje, v čem mají být závěry PK MPSV v rozporu s obsahem lékařských zpráv (s výjimkou shora vypořádaného poukazu na zmínku lékařské zprávy [obsahuje citlivé údaje]). Ani Nejvyšší správní soud takový rozpor neshledal.

[20] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud se žalobou stěžovatelky řádně zabýval, zjistil skutkový stav dostatečně a přiměřeně reagoval na podstatné stěžovatelkou vznesené výhrady proti posouzení jejího zdravotního stavu žalovanou a PK MPSV. Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnosti jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s.

[21] Jelikož stěžovatelka neměla v řízení o kasační stížnosti úspěch a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť se jedná o věc důchodového pojištění, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2026

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu